

Vår referens: 23-30569

Sammanställning och analys av inkomna remissvar avseende förslag till föreskrifter och allmänna råd för att förhindra samtal med manipulerade anropande telefonnummer

1. Inledning

Post- och telestyrelsen (PTS) har den 25 mars 2024 skickat ut ett förslag till föreskrifter och allmänna råd för att förhindra samtal med manipulerade anropande telefonnummer på remiss. Remisstiden gick ut den 24 april 2024.

Föreskrifterna syftar till att förhindra bedrägerier som sker med hjälp av telefonsamtal där uppringande (s.k. anropande) nummer manipulerats så att samtalet ser ut att komma från en betrodd uppringare.

Utgångspunkten för de föreslagna föreskrifterna är att svenska telefonnummer ska användas i Sverige. Detta medför att samtal med svenska telefonnummer som kommer in till Sverige via ett internationellt samtrafikgränssnitt inte ska få kopplas fram. I vissa fall ska det dock vara möjligt att koppla fram samtalet, under förutsättning att nummerpresentationen blockeras så att det anropande telefonnumret inte visas för den uppringda abonnenten. När det gäller samtal med telefonnummer för mobiltelefonitjänster, mobila telematik tjänster eller mobila bredbandstjänster ska en kontroll först ske för att se om abonnenten roamar i ett annat land, och om så är fallet kan samtalet kopplas fram.

Nedan sammanställs de huvudsakliga synpunkter som framförts i inkomna remissvar tillsammans med PTS inställning till remissinstansernas synpunkter. Remissen skickades till aktörer med nummertillstånd och aktörer som anmält sig till PTS för verksamheter som bl.a. allmänt kommunikationsnät, allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster samt utvalda myndigheter och organisationer. Svar har inkommit från 33 remissinstanser.

Föreskrifterna skickades även till Kommerskollegium för notifiering hos Kommissionen i enlighet med skyldigheten att anmäla tekniska regler. Frysningstiden löpte till den 27 juni 2024. Något svar erhöles inte.

2. Remissvar

2.1 Inkomna remissvar

PTS har tagit emot remissvar från 33 remissinstanser.

Följande 8 remissinstanser avstår från att lämna synpunkter eller har inga synpunkter på föreskrifternas materiella innehåll.

Företagarna, Försvarsmakten, Integritetsskyddsmyndigheten, Kinda kommun, Mediemyndigheten, Myndigheten för delaktighet, Regelrådet, Sveriges Kommuner och Regioner samt Trafikverket

Följande två remissinstanser tillstyrker förslaget utan att lämna vidare synpunkter.

SOS Alarm Sverige AB och Åklagarmyndigheten

2.2 Synpunkter på det remitterade förslaget

Ett flertal remissinstanser har lämnat synpunkter på de remitterade föreskrifterna. Nedanstående avsnitt sammanfattar remissinstansernas huvudsakliga synpunkter uppdelat per paragraf, samt innehåller PTS kommentar med analys om hur remissinstansernas synpunkter avses hanteras.

2.2.1 Generella kommentarer på förslaget

Colt Technology Services välkomnar förslaget för att motverka bedrägerier. Sammanfattningsvis framför de dock att de i stället för en proxyserverlösning förordar en annan lösning för roamingkontroll, och hänvisar till en lösning i Belgien. Colt anser vidare att PTS bör överväga att föreskriva att kostnaderna för det system

som väljs för roamingkontroll läggs på mobiloperatörerna, eftersom Colt anser att det, i princip, endast är dessa aktörer som drar nytta av marknaden för mobila elektroniska kommunikationstjänster. Avslutningsvis anser Colt att det är för kort om tid med det föreslagna ikraftträdandet den 1 november 2024.

Föreningen mot nätbedrägerier: anför sammanfattningsvis att de ser risker med att förslaget på föreskrifter blir verkningslösa. De anser också att PTS ska ta med spoofade SMS i de nya föreskrifterna annars får de ingen effekt.

GlobalConnect är osäkra på datumet för när regelverket kan börja gälla eftersom bolaget endast är en SP/MVNO.

Hi3G anser att det är angeläget att bekämpa spoofing, men konstaterar att PTS föreslår ytterligare åtgärder som inte tagits upp i den s.k. spoofinggruppens arbete och som inte heller återfinns i vägledningen, vars konsekvenser inte utretts.

Lead Desk Solutions framför sammanfattningsvis att de ser en stor risk för att stora teleoperatörer hamnar i en dominerande marknadsposition och att hela marknaden för telekommunikation begränsas till att ha utrymme för endast de största befintliga aktörerna. LeadDesk anför vidare att de ser en särskild risk för att stora teleoperatörer i slutändan missbrukar sin dominerande ställning, t.ex. genom prissättning och orättvisa försäljningsvillkor. Innehållet i föreskrifterna och deras effekter måste därför också noga övervägas ur ett konkurrensperspektiv - en sund konkurrens måste alltid främjas och EU:s och Sveriges konkurrenslagstiftning beaktas.

Pre Greeting anför bl.a. att man är allmänt positiv, men att ett allmänt förbud som innebär att svenska telefonnummer som inte är en del av den svenska telefoninummerplanen slår för hårt och drabbar användare hos myndigheter, kommuner och företag genom bl.a. en försämrad tjänst. Det borde fortfarande vara möjligt att addera ett prefix på inringade parts nummer vid framkoppling av samtal.

PRO välkomnar initiativet, men konstaterar samtidigt att dessa åtgärder inte ensamt kommer att lösa problemen med bankbedrägerier och att det finns risk att bedragare kommer att kringgå de åtgärder som föreslås.

Riksförbundet FUB konstaterar att personer med intellektuell funktionsnedsättning och andra kognitiva funktionsnedsättningar är en extra utsatt grupp vad gäller bedrägerier och välkomnar förslaget, men man ser att det finns risk att bedragare kommer att kringgå de åtgärder som föreslås.

SKPF pensionärerna ser flera positiva aspekter med förslaget, men de ser även vissa utmaningar med förslaget såsom att förslagen antagligen inte kommer sätta stopp för bedrägerier, det kommer att uppstå implementeringskostnader samt att

förslagen kan medföra påverkan på legitima tjänster. SKPF pensionärerna framför vidare att det är viktigt att de ökade kostnaderna som förslaget kan medföra, inte vältras över på konsumenterna (särskilt äldre).

Sparbankernas Riksförbund välkomnar förslaget, men anser att föreskrifterna även borde omfatta sms.

SPF Seniorerna stödjer konsekvensutredningens förslag. Därutöver är det klokt att de föreslagna bestämmelserna är teknikneutrala och inte förskriver någon specifik teknisk lösning.

Svenska bankföreningen välkomnar förslaget, men anser att det bör finnas en flexibilitet hos både tillsynsmyndighet och hos operatörer för att kunna möta en förändrad hotbild och därför efterfrågar de ett mer samlat grepp om området. Föreskrifterna bör inte begränsas till spoofade samtal, utan även inkludera bl.a. sms och appar. PTS bör överväga att ålägga operatörerna att ha teknik på plats för att skanna textmeddelanden för skadliga länkar. I Finland finns föreskrifter som syftar till att motverka sms-bedrägerier. Kostnaderna för operatörerna är små i förhållande till de stora förtroendevärden som står på spel i form av risk för minskat förtroende för användningen av elektroniska kommunikationer.

TechSverige delar PTS bedömning att en övergång från vägledning till bindande föreskrifter är nödvändigt för att effektivt komma åt problemet med spoofing. TechSverige anser att den absolut mest effektiva vägen framåt för att snabbt och effektivt få en lösning på plats är att PTS tar ett ansvar för att i samråd med marknaden säkerställa en lösning gällande både teknik och finansiering.

Telenor välkomnar föreskrifter som gör det obligatoriskt att vidta åtgärder mot manipulerade telefonnummer vid fasta och mobila samtal. Telenor instämmer i PTS bedömning att det finns starka skäl att använda en gemensam teknisk lösning baserad på en proxyserverlösning och anser att PTS måste ta en ledande roll i att ta fram en lösning för en proxyserver vad gäller teknik, administration och finansiering. PTS bör därför omedelbart initiera en kravställning i samarbete med berörda marknadsaktörer. PTS anser att föreskrifterna bör träda i kraft 1 november 2024, men att utveckla en proxyserverlösning tar tid. PTS har inte i konsekvensbeskrivningen redogjort för detta. Det saknas en införandetid för skyldigheterna.

Verizon | PTS remissförslag anges den 1 november 2024 som sista dag för implementering av det nya regelverket. Denna tidsram är orealistisk med tanke på att branschen ännu inte har nått en överenskommelse om vilken teknisk lösning som bör antas (dvs. för att säkerställa att en användare roamar). Två år skulle vara en mycket rimligare tidsfrist för att genomföra en fungerande lösning.

Villaägarnas Riksförbund ställer sig positivt till PTS förslag, då det försvårar spoofing. Däremot lär förslaget inte sätta stopp för bankbedrägerierna, då förslaget inte hindrar bedragare från att kontakta potentiella bedrägerioffer. Frågan är också i vad mån bedragare genom manipulation kan kringgå de av PTS föreslagna lösningarna.

PTS kommentar

När det gäller tidpunkten för ikraftträdande har det inkommit olika synpunkter från olika remissinstanser. PTS ser ett behov av att bindande regler kommer på plats så snabbt som möjligt. Det kan dock inte ställas helt orimliga krav på när tillhandahållaren ska ha nödvändiga tekniska lösningar på plats.

PTS gör bedömningen att bindande regler för att hantera samtal för så kallade fastnät nummer bör kunna träda i kraft tidigare än regler gällande samtal från mobilnummer. För att kunna uppnå detta har PTS omarbetat utformningen av föreskrifterna jämfört med den remissversion som skickades ut till marknaden. Denna omarbetade utformning medför ingen ändring i sak, utan syftar endast till att möjliggöra olika ikraftträdandedatum, och kommenteras därför inte särskilt nedan.

Denna omarbetning har medfört förändringar i 5 och 6 §§ där 5 § nu endast behandlar samtal från det som i dagligt tal kallas fasta nummer, vilket i föreskrifterna anges som telefonnummer som *inte* används för mobiltelefonitjänster, mobila telematiktjänster eller mobila bredbandstjänster. 6 § behandlar i sin tur enbart samtal från nummer som används mobiltelefonitjänster, mobila telematiktjänster eller mobila bredbandstjänster. Denna uppdelning möjliggör att låta 6 § träda ikraft vid ett senare tillfälle än övriga bestämmelser i föreskrifterna.

När det gäller tidpunkten för ikraftträdande anser PTS att för så kallade fastnät nummer (dvs. nummer som inte är nummer för mobiltelefonitjänster, mobila telematiktjänster eller mobila bredbandstjänster) så är det rimligt att tidpunkten för ikraftträdande sätts till den 4 november 2024. Detta eftersom hanteringen av dessa nummer inte kräver lika stora åtgärder, och att ett flertal aktörer på marknaden också redan infört åtgärder för dessa nummer i enlighet med den vägledning som PTS publicerade i november 2023.

För nummer avseende mobiltelefonitjänster, mobila telematiktjänster eller mobila bredbandstjänster, behöver tillhandahållarna på marknaden utveckla system för att hantera roamingkontroll med mera. I de inkomna remissvaren har det framförts olika synpunkter på hur lång tid som behövs för detta. Enligt PTS bedömning är det rimligt att för mobiltelefonitjänster, mobila telematiktjänster eller mobila bredbandstjänster sätta ikraftträdandedatum till den 3 mars 2025.

För synpunkter avseende val av teknisk lösning för roamingkontroll och finansiering se avsnitt 2.2.7

2.2.2 1 §

Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om

- användning av telefonnummer ur den svenska telefonnummerplanen, och
- krav som ska ställas på en talkommunikationstjänst som medger identifiering av det anropande eller uppkopplade numret.

Telia: Begreppet uppkopplade numret förekommer inte i förslaget. Det bör därför utgå eller ersättas med ett begrepp som faktiskt används i föreskrifterna.

PTS kommentar

Texten i föreskrifterna refererar till 9 kap. 6 § 1 i lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation (LEK), samt bemyndigandet i 9 kap. 2 § förordningen (2022:511) om elektronisk kommunikation (FEK), vilket de föreslagna föreskrifterna delvis bygger på. PTS gör ingen ändring.

2.2.3 2 §

Ord och uttryck i dessa föreskrifter har samma betydelse som i lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation och förordningen (2022:511) om elektronisk kommunikation.

Inga synpunkter har lämnats på denna bestämmelse.

2.2.4 3 §

I dessa föreskrifter avses med

svenskt telefonnummer: telefonnummer som återfinns i den svenska telefoninummerplanen,

anropande telefonnummer: telefonnummer som tillhör det abonnemang som samtalet utgår från,

anropat telefonnummer: telefonnummer som tillhör det abonnemang som samtalet går till,

internationellt samtrafikgränssnitt: den punkt där ett internationellt samtal kommer in till Sverige.

GlobalConnect: PTS bör överväga att definiera internationellt samtrafikgränssnitt såsom en punkt mellan olika operatörer.

Telia: Det är oklart om det med anropat telefonnummer avses både B- och C-nummer eller om bara det slagna numret avses.

PTS kommentar

Enligt PTS bedömning är definitionen av *anropat telefonnummer* i de sammanhang som uttrycket används i föreskrifterna tillräckligt tydlig för att förstås som att det avser det nummer som den uppringande abonnenten slår.

När det gäller definitionen av *internationellt samtrafikgränssnitt* så har PTS endast gjort en språklig justering jämfört med remissversionen.

2.2.5 4 §

Samtal som utger sig vara från ett svenskt telefonnummer som inte är allokerat, tilldelat, eller som i formatet inte överensstämmer med den svenska telefoninummerplanen får inte kopplas fram. Detta gäller oavsett om samtalet rings inom Sverige eller kommer in till Sverige från utlandet via ett internationellt samtrafikgränssnitt.

GlobalConnect: För GlobalConnect innebär detta en implementation av både tekniskt och ekonomiskt krävande art, i och med att skrivningen avser både inom Sverige och allokerade/tilldelad/formatkorrekta nummer, enligt svensk nummerplan.

Hi3G avstyrker förslaget i 4 §. Hi3G anser – och ser det som mycket angeläget – att lösningen med validering av om abonnenter roamar eller inte (jml. 5 § p 1, 6 §, dvs proxylösningen) kommer på plats så snart som möjligt. Detta för att effektivt motverka de bedrägerier, genom spoofade samtal från utlandet, som branschen sedan länge identifierat. Om det därefter visar sig finnas ett behov av ytterligare åtgärder, på nationell nivå, bör den kontroll som 4 § innebär utredas innan den kan införas.

Enligt den föreslagna bestämmelsen får samtal inte kopplas fram om numret som samtalet rings ifrån inte är allokerat, tilldelat eller överensstämmer i formatet med svenska telefonnummerplanen, oavsett om det avser internationella eller nationella samtal.

Bestämmelsen innebär en väsentlig förändring i förhållande till PTS vägledning och skulle medföra att mycket stora trafikvolymerna behöver kontrolleras. Utöver dessa kontroller ska tillhandahållaren, om mobilsamtalet inkommer från utlandet, därutöver kontrollera om abonnenten roamar eller inte (jml. 5 § st 1 p 1, 6 § i förslaget).

Ett generellt förbud att koppla fram samtal utan föregående kontroll har inte berörts eller diskuterats under projektet med spoofingåtgärder som PTS drev och som senare resulterade i PTS vägledning. Det har snarare varit så, vilket också framgår av PTS konsekvensutredning (s 5 f), att internationella samtal identifierats som ursprunget till problemen med spoofing. Detta har hela tiden varit utgångspunkten för arbetet med åtgärdslösningarna (jml. vägledningen s 7-11). En utvidgning, genom kontroller mot nummerplan, har inte beskrivits som nödvändigt för att komma till rätta med spoofing.

Sammantaget innebär förslaget i 4 § att en ny teknisk lösning behöver tas fram, vilket skulle försena införandet av proxylösningen och motarbeta det PTS, under snäva tidsramar, vill uppnå, dvs. att motverka spoofade samtal. Om PTS ändå väljer att införa förslaget krävs det att PTS tar ett helhetsansvar och ägarskap för genomförandet. Skälet till det är främst att det är PTS som ansvarar för förvaltningen och utvecklingen av nummerplanen och som tilldelar, allokerar och genomför förändringar av densamma. Ska kontroller vid samtalsuppkoppling genomföras behöver PTS ansvara för att kontrollerna kan genomföras mot en riktig och vid var tidpunkt uppdaterad referensskälla. Någon lösning för att genomföra sådana kontroller finns inte framtagen utan skulle kräva ett mer omfattande projekt och medföra högre kostnader. Det är vidare Hi3Gs uppfattning att kontrollerna förutsätter att motsvarande blockering (att inte koppla fram samtal) måste grunda sig på en tydlig instruktion ("algoritm") för att undvika att legitima samtal blockeras.

PTS går inte in på hur kontrollen enligt 4 § är tänkt att gå till och om det förutsätter att kontrollerna sker samordnat mellan olika tillhandahållare eller om det förutsätter att

någon aktör agerar mellanhand, tex ansvarar för drift, förvaltning, uppdatering etc. på uppdrag av PTS och/eller tillhandahållarna (jfr SNPAC). Ska förslaget genomföras kommer nuvarande tidplan, där kraven på uppslags åläggs tillhandahållarna från den 1 november i år, inte vara realistisk utan det kommer avsevärt försena införandet av föreskrifterna.

De kostnader som det utvidgade förslaget medför behöver ställas mot den nytta som förslaget avser uppnå. Kontroller av alla samtal som rings mot nationell nummerplan har som sagt inte beskrivits som nödvändigt för att komma till rätta med spoofing.

Pre Greeting ställer sig allmänt positiv till utredningens förslag om åtgärder för att skydda konsumenter mot telefonbedrägerier. Pre Greeting anser dock att lägga ett allmänt förbud mot att svenska telefonnummer som inte är en del av den svenska nummerplanen slår alldeles för hårt och att ett sådant förbud skulle drabba användare hos svenska myndigheter, kommuner och företag genom att få en försämrad tjänst och med en försämrad produktivitet som följd. Pre Greeting önskar att det även framledes ska vara möjligt att addera ett suffix på inringande parts telefonnummer vid framkoppling av samtal.

Tele2 påpekar att det i förslaget har inkluderats två bestämmelser som inte samrättas med marknaden och som inte heller går att hänföra till någon av de problemformuleringar som utgjort utgångspunkt för samråden mellan operatörerna och PTS. Detta gäller förslagen på 4 § och 8 §. Båda dessa föreslagna bestämmelser skulle innebära att alla A-nummer som originerar i Sverige – alltså inte sådana samtal som originerar utanför Sverige och som kommer in till Sverige via ett internationellt gränssnitt – skulle behöva kontrolleras. Kontroll av samtal som originerar i Sverige har inte varit del av samråden mellan operatörerna och PTS och någon problemformulering relaterad till detta trafikfall har inte heller presenterats av någon operatör, PTS eller någon annan. Det är således oklart vilket problem som förslaget på 4 § och 8 § ska lösa.

Tele2 menar att förslagen på 4 § och 8 § inte är proportionerliga, och föreslår därför att 4 § och 8 § stryks.

TechSverige vill även lyfta problematiken med att PTS, jämfört med tidigare vägledning och diskussioner med operatörer, har utvidgat omfattningen i föreskriften till att även inkludera samtal inom Sverige, inklusive betalsamtal (paragraf 4 och 8). Det är högst oklart hur utvidgningen ska hanteras tekniskt och PTS har varken redovisat konsekvenser eller behovet av föreskriftsåtgärder inom området. Tilläggen bör därför tas bort från förslaget till föreskrift.

Telenor: I förslaget till 4 § har PTS inkluderat ett nytt trafikfall som inte omfattades av rekommendationen och som inte heller har diskuterats med operatörerna. Det rör

samtal som rings inom Sverige. Även om det kan finnas ett reellt behov av åtgärder mot manipulering av nummer för samtal inom Sverige så är det inte rimligt att inkludera sådant trafikfall i de tvingande föreskrifterna i detta skede. Det finns ingen hänvisning i konsekvensbeskrivningen till vilken teknik som ska användas eller hur detta krav i övrigt ska kunna efterlevas.

Den diskussion som varit om proxyservern har inte tagit upp detta trafikfall och Telenor ser inte att proxyservern är ämnad att hantera detta, utan då talar vi om en ny teknisk lösning. Internationellt finns STIR/SHAKEN för ändamålet men detta har inte varit uppe för diskussion mellan PTS och operatörerna. Det är vidare oklart vem som kravet riktar sig mot, dvs om det gäller operatören där samtalet startar eller om det gäller alla operatörer som är involverade i kedjan. Förslaget till 4 § måste därför ändras så att trafikfallet "samtal inom Sverige" tas bort. När behov och lösning för samtal inom Sverige utretts närmare och konsekvenserna av ett sådant krav står klara, kan PTS lyfta frågan igen.

Telia: Att detta gäller även inom Sverige är ett nytt krav i föreskrifterna jämfört med vägledningen. Detta nya krav medför ett antal oklarheter och riskerar enligt Telia såväl fördyringar som försenat införande av kraven i föreskriften.

Exempel på oklarheter är - vilket nät som har ansvar att kontrollera om det anropande numret från ett svenskt telefonnummer inte är allokerat eller i inkorrekt format och i så fall blockera samtalet. Är det originerande, mottagande eller transiterande nätet? Gäller kravet för samtal i nationell interconnect eller också för samtal inom eget nät?

Att kontrollera anropande nummer i nationell trafik ingår inte i den lösning som beskrivs i konsekvensutredning eller det påbörjade RFI-arbetet för nationell proxyserver i SNPAC. Kostnad för lösning att hantera detta saknas också i konsekvensutredningen. Beroende på om ansvaret för att kontrollera allokerat och korrekt format av anropande fastnätnummer ligger på originerande, terminerande eller transiterandenät för nationella samtal, kan detta innebära en mycket komplex lösning. Mot bakgrund av att det nya tillagda kravet att inkludera även nationell trafik skulle innebära försening av införandet anser Telia att tillägget nuläget bör tas bort från föreskriften.

Viatel: Viatel föreslår att nummerserien för operatörsspecifika tjänster (078) undantas från detta krav. Givet den nytta som finns och hur aktivt lösningen används så föreslår Viatel att telefonnummer ska följa den svenska nummerplanen men med tillägget att man får lägga till suffix.

PTS kommentar

PTS har vid utarbetandet av föreskrifterna utgått från att felaktiga nummer inte använts inom Sverige. Vidare har PTS utgått ifrån att fastställda nummerlängder m.m. följs, samt att icke allokerade/tilldelade nummer inte används i de svenska näten.

PTS delar dock remissinstansernas syn på att det i förslaget är otydligt vem som ska göra kontrollen vid samtal inom Sverige. PTS förtydligar bestämmelsen så att det framgår att vid samtal inom Sverige är det den originerande operatören som ska kontrollera att det anropande numret är tilldelat någon tillhandahållare för användning. Med ”tilldelat för användning” avses att numret är tilldelat en tillhandahållare genom tillstånd från PTS. Avsikten är således inte att det ska ske en kontroll på abonnentnivå.

Om samtalet kommer in till Sverige från utlandet via ett internationellt samtrafikgränssnitt behöver en tilldelningskontroll inte göras, eftersom sådana samtal ska hanteras i enlighet med 5 och 6 §§.

Genom att dels förtydliga att det, vid samtal inom Sverige, är den originerande tillhandahållaren som ska kontrollera om numret är tilldelat eller inte, dels att kontrollen endast avser tilldelning och inte format m.m. så är PTS bedömning att de synpunkter som lämnats är tillgodosedda.

2.2.6 5 §

Ett svenskt telefonnummer får inte användas utanför Sverige, med undantag för

1. om abonnenten befinner sig utanför Sverige, och använder ett abonnemang för mobiltelefonitjänster, telematiktjänster eller mobila bredbandstjänster med svenskt telefonnummer samt kopplar upp sig mot en annan operatörs nät (så kallad roaming), eller

2. i de fall där trafiken kan föras till Sverige på ett sätt som gör att samtalet inte kommer in till Sverige via ett internationellt samtrafikgränssnitt.

Samtal från utlandet till Sverige via ett internationellt samtrafikgränssnitt där det anropande telefonnumret är ett svenskt telefonnummer får inte kopplas fram förutom i de fall som anges i första stycket 1, 6 § sista stycket eller 7 §.

Polismyndigheten: Polismyndigheten tillstyrker förslaget men anser att Post- och telestyrelsen bör överväga att i föreskrifterna ytterligare förtydliga vem som är ansvarig att följa upp undantaget i 5 § andra stycket och hur detta ska ske.

PTS kommentar

Det är tillsynsmyndighetens ansvar att kontrollera efterlevnad av reglerna.

När det gäller undantaget i första stycket punkt 2 ovan, om att föra trafik till Sverige så att samtalet inte kommer in till Sverige via ett internationellt samtrafikgränssnitt, har PTS övervägt att exemplifiera hur detta kan ske. PTS har dock valt att i föreskrifterna inte ange exempel, eftersom exempel löper en risk att snabbt föråldras eller få förändrad betydelse, särskilt vad avser olika typer av tekniska lösningar. Precis som nämnts i vägledningen och i konsekvensutredningen är två möjliga lösningar till exempel användning av en s.k. VPN-tunnel eller användning av fiber för direktanslutning via en hyrd förbindelse eller motsvarande.

2.2.7 6 §

Den tillhandahållare som först tar emot ett samtal från utlandet till Sverige via ett internationellt samtrafikgränssnitt där det anropande telefonnumret är ett svenskt telefonnummer för mobiltelefonitjänster, telematiktjänster eller mobila bredbandstjänster ska kontrollera att det anropande telefonnumret (abonnten) befinner sig utomlands och använder roaming. Om abonnenten inte befinner sig utomlands får samtalet inte kopplas fram.

Den tillhandahållare som innehar nummertillståndet för det anropande telefonnumret ska lämna uppgifter till den som tar emot samtalet via ett internationellt samtrafikgränssnitt, så att en kontroll enligt första stycket kan göras.

En kontroll enligt första stycket får endast göras för pågående samtal från utlandet.

Om det anropade numret i Sverige tillhör ett utländskt abonnemang som har tilldelats ett tillfälligt svenskt så kallat roamingnummer (MSRN) ska samtalet kopplas fram utan att en kontroll enligt första stycket görs.

GlobalConnect: GlobalConnect är inte själva mobiloperatör och är för att kunna möta kraven i denna formulering beroende av att en central roamingdatabas finns tillgänglig. Hur tillhandahållaren lämnar uppgifter till GC kan ha stor inverkan på både komplexitet och kostnader för genomförande. GC skulle vara beroende av att kunna göra reella uppslag av MSRN-nummer som kommer in på ett internationellt samtrafikgränssnitt.

Hi3G tillstyrker delvis förslaget. Bolaget anser att den tekniska lösningen med proxyserver bör framgå av bestämmelsen men viktigast är att PTS är med och faciliterar genomförandet av proxylösningen och att så sker på konkurrensneutrala villkor.

Hi3G anser det centralt i sammanhanget att alla tillhandahållare använder en och samma tekniska lösning för att undvika skillnader i hantering, ökad komplexitet, sämre säkerhet och ökade kostnader. Proxylösningen har övertygande fördelar. Det framgår i både i vägledningen (s 11) och i konsekvensutredningen som beskriver det så att proxyserverlösning minimerar mängden information som behöver utbytas samt att det är lättare att för nya aktörer att ansluta sig.

Jämte lösningen med proxyserver finns det egentligen inte några andra lämpliga alternativ. Även under spoofing-gruppens arbete har proxyserver ansetts som den lämpliga lösningen.

Eftersom PTS förespråkar proxylösningen anser Hi3G att PTS bör på ett tydligare sätt ställa sig bakom denna lösning. Av det skälet bör föreskrifterna explicit ange att tillhandahållare som tar emot samtal från utlandet är skyldiga att ansluta sig till lösningen. Om PTS ser sig förhindrade att utforma bestämmelsen på angivet sätt anser bolaget att hänvisning till proxyserver istället bör framgå av det allmänna rådet till 6 §.

Om proxyn är alternativet behöver 6 § st 2 utformas på det sättet att den tillhandahållare som innehar nummertillståndet för det anropande telefonnumret ska lämna de uppgifter som är nödvändiga och behöver ingå i den tekniska lösningen (dvs inte lämna uppgifter till den som tar emot samtalet) så att den som tar emot samtalet via ett internationellt samtrafikgränssnitt kan genomföra en kontroll enligt första stycket.

Som nämnts ovan är det angeläget att proxylösningen kommer på plats. Hi3G anser det viktigt och behövt att PTS tar en aktiv roll för att facilitera ett sådant projekt, bl.a. med hänsyn till det stora antalet operatörer som berörs av frågan (enligt PTS egna uppgifter 146 st). Vidare är det viktigt att myndigheten ser till att lösningen tillhandahålls på konkurrensneutrala villkor och på ett sätt som är hållbart över tid.

När det gäller utformningen av 6 § st. 3 är ordvalet "pågående samtal" något oklart i sammanhanget. Hi3G föreslår i stället att "[e]n kontroll enligt första stycket får endast göras i samband med samtalsuppkoppling från utlandet.

Konkurrensverket önskar en djupare analys kring riskerna för de mindre operatörerna för att på så sätt göra det enklare att väga konkurrensintresset mot andra syften. De anför vidare att det kan ifrågasättas om det är oklar hur villkoren kring en proxyserverlösning kommer att bli för de mindre operatörerna samt att vissa operatörer redan tycks ha lösningar på plats för att motverka spoofing samt hur villkoren för de icke nätägande operatörers användning av proxyservern kommer att se ut samt att det är viktigt att ta hänsyn till reglerna i konkurrenslagen, framför allt, förbudet mot konkurrensbegränsande samarbete.

Säkerhetspolisen: Vad gäller den föreslagna 6 §, sista stycket har vi lite svårt att förstå skälen för detta och vad syftet med avgränsningen är.

Tele2: föreslår att tredje stycket i 6 § bör omformuleras på följande sätt (överstrykning av text som föreslås tas bort och kursiv stil på text som föreslås läggas till): En kontroll enligt första stycket får endast göras *vid samtalsetablering av samtal i utlandet för pågående samtal från utlandet.*

Telenor: I 6 § tredje stycket föreslås att den som först tar emot samtal med svenskt mobilnummer från utlandet får utföra kontroll endast för pågående samtal. För

Telenor innebär begreppet ”pågående samtal” att samtalet är etablerat. Om b-parten redan svarat är det för sent att göra kontrollen. För att lydelsen ska vara tydlig föreslår Telenor att förutsättningen för kontroll i stället anges som ”pågående samtalsförsök”. Det kan också göras klarare att det ska röra sig om ett samtalsförsök från en svensk terminal som befinner sig i utlandet.

Telia: Inkluderandet av telematiktjänster är ett nytt krav i föreskrifterna jämfört med PTS vägledning. Det innebär integration till ytterligare abonnentbaser och därmed extra kostnader och ledtid. Detta har inte beaktats i PTS konsekvensutredning.

PTS kommentar

Ett förtydligande har införts när det gäller telematiknummer så att det framgår att det som avses är mobila telematiknummer. PTS har gjort bedömningen att i de fall mobila telematiknummer används utomlands så roamar de precis som nummer för mobiltelefonitjänster och bör därmed kunna omfattas av exv. en proxyserverlösning.

Flera remissinstanser har också påpekat att uttrycket ”pågående samtalsförsök” är oklart. PTS förtydligar detta i föreskrifterna så att det tydligare framgår att det som avses är att kontrollen endast får göras i samband med samtalsuppkoppling från utlandet.

Bestämmelsen i sista stycket om att samtal till så kallade MSRN-nummer inte behöver kontrolleras, har sin grund i att tillhandahållare i Sverige inte kan kontrollera riktigheten av anropande nummer som är utländska. PTS har också lagt in en förklaring om vad förkortningen MSRN står för.

När det gäller synpunkter att PTS tydligare bör peka ut proxyserverlösningen har PTS varit tydliga med att vi föreskriver om vad myndigheten vill uppnå, men inte hur detta ska göras. Den lösning som PTS har valt medför att det kan finnas olika alternativ för att genomföra kontrollen. PTS instämmer dock i Hi3G:s synpunkt att 6 § 2 stycket kan formuleras på ett tydligare sätt för att undvika missförstånd. PTS gör en viss språklig justering och stryker dessutom den delen som handlar om att informationen ska lämnas till den tillhandahållare som tar emot samtalet vid det internationella samtrafikgränssnittet.

När det gäller synpunkter på eventuell påverkan på konkurrensen ser inte PTS att det bör påverka konkurrensen eftersom de föreslagna bestämmelserna gäller lika för alla.

2.2.8 Allmänt råd till 6 §

En kontroll av om det anropande telefonnumret (abonnten) befinner sig utomlands och använder roaming kan göras på olika sätt. Oavsett vilken teknisk lösning som väljs bör inte kostnaden för att göra kontrollen vara oskälig för någon aktör i kedjan.

Konkurrensverket anser att det oklart i vilken utsträckning regleringen i det allmänna rådet motverkar oskäliga avgifter.

PTS kommentar

PTS har förståelse för det som Konkurrensverket anför kring det allmänna rådet. PTS saknar dock mandat att föreskriva bindande regler kring hur finansiering av roamingkontroll ska ske, varför ett allmänt råd ändå bedöms kunna medföra viss ledning för marknaden.

2.2.9 7 §

Om det anropande telefonnumret i ett samtal som kommer till Sverige via ett internationellt samtrafikgränssnitt är ett vidarekopplat nummer ska samtalet kopplas fram efter att anropande telefonnummer dolts för den anropade abonnenten.

Telia: Avses här fallet att det anropande numret har ringt till ett nummer som är vidarekopplat, dvs. det är inte det anropande numret som är ett vidarekopplat nummer? Detta bör förtydligas.

PTS kommentar

PTS instämmer i Telias synpunkt. Det som avses är att samtalet går till ett nummer som i sin tur är vidarekopplat. Bestämmelsen förtydligas så att syftet med den framgår tydligare.

2.2.10 8 §

Vid samtal inom Sverige från telefonnummer med förhöjd samtalstaxa ska det anropande numret döljas för den anropade abonnenten.

GlobalConnect: önskar tydligare definition av begreppet ”förhöjd samtalstaxa”.

Hi3G: Enligt förslaget i § 8 ska samtal inom Sverige från telefonnummer med förhöjd samtalstaxa döljas för den anropade abonnenten. Syftet är att abonnenten inte av misstag eller okunskap ska ringa tillbaka till ett sådant telefonnummer. I konsekvensutredningen (s 15) förklaras att det hitintills inte varit något större problem med detta i Sverige men att bestämmelsen införs proaktivt. Behovet av åtgärder har inte tagits upp tidigare av PTS och har inte diskuterats i spoofing-gruppen och finns inte med i vägledningen. Vid införandet av åtgärder behöver de svara mot den nytta som åtgärden avser att uppnå. Eftersom det inte identifierats något problem på området föreligger inget behov av föreskriftsåtgärder enligt PTS egna slutsatser. Förslaget bör därför inte genomföras.

Skulle förslaget i denna del ändå genomföras, måste PTS tydligt ange vilka nummerserier som bestämmelsen avser.

Tele2: Som nämnts ovan under avsnitt 2.2.5 anser Tele2 att förslagen på 4 § och 8 § inte är proportionerliga, och föreslår därför att 4 § och 8 § stryks.

TechSverige vill även lyfta problematiken med att PTS, jämfört med tidigare vägledning och diskussioner med operatörer, har utvidgat omfattningen i föreskriften till att även inkludera samtal inom Sverige, inklusive betalsamtal (paragraf 4 och 8). Det är högst oklart hur utvidgningen ska hanteras tekniskt och PTS har varken redovisat konsekvenser eller behovet av föreskriftsåtgärder inom området. Tilläggen bör därför tas bort från förslaget till föreskrift.

Telia: Detta är ett nytt krav jämfört med PTS vägledning vilket innebär att det är ett trafikfall som inte finns med i specifikationerna för den proxylösning som håller på att tas fram. Kostnaderna för detta krav har heller inte beaktats i konsekvensutredningen.

Paragrafen är också otydlig avseende vem som ansvarar för kontrollen, dvs är det det terminerande, transiterande eller originerande nätet. Det är även oklart om kravet gäller för samtal i nationell interconnect eller också för samtal inom eget nät samt vilka nummerserier som anses ha förhöjd samtalstaxa. Detta bör tydliggöras enligt Telia.

Då detta nya krav skulle innebära försening av införandet anser Telia att tillägget i nuläget bör tas bort från föreskriften.

Telenor: Det står inte klart för Telenor varför förslaget till 8 § avgränsar sig till endast samtal inom Sverige. I likhet med kommentaren till 4 § menar Telenor därtill att åtgärder vid trafikfallet ”samtal inom Sverige” inte har utretts av PTS eller behandlats i projektgruppen. Det framgår inte vilken lösning som förordas eller om det är den operatör där samtalet startar som ska vidta åtgärd för att dölja numret eller om det är operatörer i senare led, dvs transiterande och terminerande operatör. Det är inte rimligt att införa ett tvingande krav som inte är tydligt med vad som avses och hur eller av vem det ska uppfyllas.

Viatel förstår PTS utgångspunkt kring Wangiri-samtalen och att man vill förhindra att motsvarande inträffar på svenska betalnummer. Det finns dock väsentliga skillnader:

1. När man ringer till ett svenskt betalnummer så måste man enligt

Telekområdgivarnas bindande regler godkänna kostnaden om samtalet kan komma att kosta 20 kr eller mer. På Wangiri-samtal finns inga sådana regler.

2. Rent tekniskt är det två skilda lösningar. Vid internationella samtal så blir man som abonnent debiterad för att man har ringt till ett internationellt nummer som är dyrt.

När man ringer ett svenskt betalnummer så är det ett vanligt nationellt samtal i operatörernas nät. Den förhöjda samtalstaxan är något som debiteras efter samtalet, och det är inte direkt kopplat till samtalet som sådant.

3. Wangiri-samtal sker med kaskadavräkning mellan operatörerna och möjligheterna att stoppa pengaflödet är begränsade. På betalnummer så förmedlas klientmedel normalt ut 30 dagar efter avslutad kalendermånad. Det finns således en fördröjning på 30-60 dagar mellan när samtalen sker och när klientmedel förmedlas. Det är därför sannolikt att ett potentiellt större bedrägeri hinner upptäckas innan klientmedel förmedlas. Klientmedel kommer då inte heller att betalas till bedragaren utan istället krediteras till de konsumenter som har drabbats.

Givet att betalnummer sätts som nummerpresentation i legitima tjänster, och att risken för bedrägeri på svenska betalnummer bör anses vara låg, så föreslår Viatel att 8 § tas bort.

PTS kommentar

Utifrån de inkomna synpunkterna kring denna bestämmelse gör PTS gör bedömningen att det i nuläget saknas skäl för att införa denna bestämmelse. Dels eftersom det i dagsläget inte utgör något problem, dels eftersom det redan idag finns vissa mekanismer på plats på marknaden för att hantera dessa typer av samtal. Bestämmelsen stryks således. Det kan dock finnas anledning att återkomma till denna fråga i framtiden.